

PANKKIBAROMETRI IV/2018

14.12.2018

Sisällysluettelo

1 Kotitaloudet.....	3
2 Yritykset.....	6

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselynä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo ja SEB. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin IV/2018 saatiin yhteensä 60 kpl vastauksia, joista 34 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 26 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Lisätietoja: johtava asiantuntija Elina Erkkilä, puh. 020 793 4258 ja analyttikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitalouksien luotonkysyntä on lievästi viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaampaa, mutta kysynnän kasvun odotetaan laantuvan. Oman asunnon remontointia ja peruskorjausta varten kysytään vielä luottoa. Sen sijaan sijoitustoimintaa varten otettujen lainojen kysynnän odotetaan jopa supistuvan viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

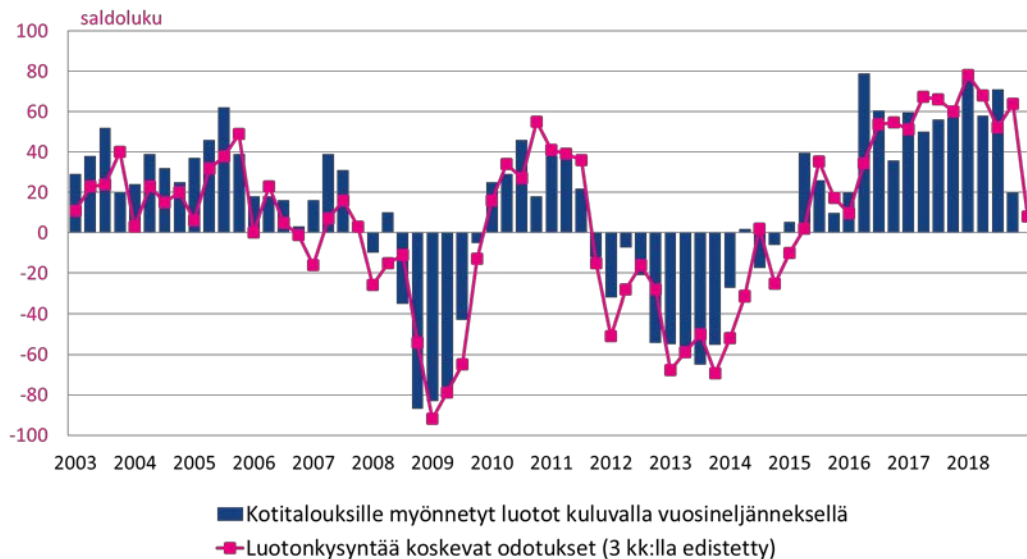
Yritysten luotonkysyntä on arvioiden mukaan vielä viime vuotta hieman vilkkaampaa, mutta kasvu on jäämässä hyvin vaatimattomaksi. Luotonkysynnän odotuksia kuvaavat vastaukset kertovat samasta ilmiöstä: kysynnän odotetaan jatkuvan viime vuoteen nähden laimeana ja laimentuvan selvästi lisää vuoden 2019 alussa.

Kotitaloudet ovat tulleet selvästi aiempaa varovaisemmiksi sijoittajiksi. Osake- ja kiinteistösijoitusten suosio on tällä hetkellä hyvin laimeaa. Varovaisuudesta kertoo se, että vain talletusten arvioidaan lisäävän suosiotaan sijoitusmuotona. Barometrikysely IV/2018 tehtiin marras-joulukuun vaihteessa.

1 Kotitaloudet

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksien luotonkysyntä on viimeisellä vuosineljänneksellä ollut lievästi viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaampaa (kuvio 1.). Luotonkysyntää kuvaava saldoluku laski 20 pisteeseen edellisen kyselyn 71 pisteestä. Kolme vastaajaa arvioi kysynnän olleen viime vuotta laimeampaa, kun edellisessä barometrissa yhtään tällaista arviota ei nähty. Saldoluku on pysynyt jo kolme vuotta yhtäjaksoisesti pitkän aikavälin keskiarvonsa¹ (+17) yläpuolella. Kotitalouksien luotonkysynnän odotetaan myös jatkuvan tulevan vuoden alussa vielä viime vuotta parempana, mutta luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku putosi 8 pisteeseen edellisen kyselyn 64 pisteestä.

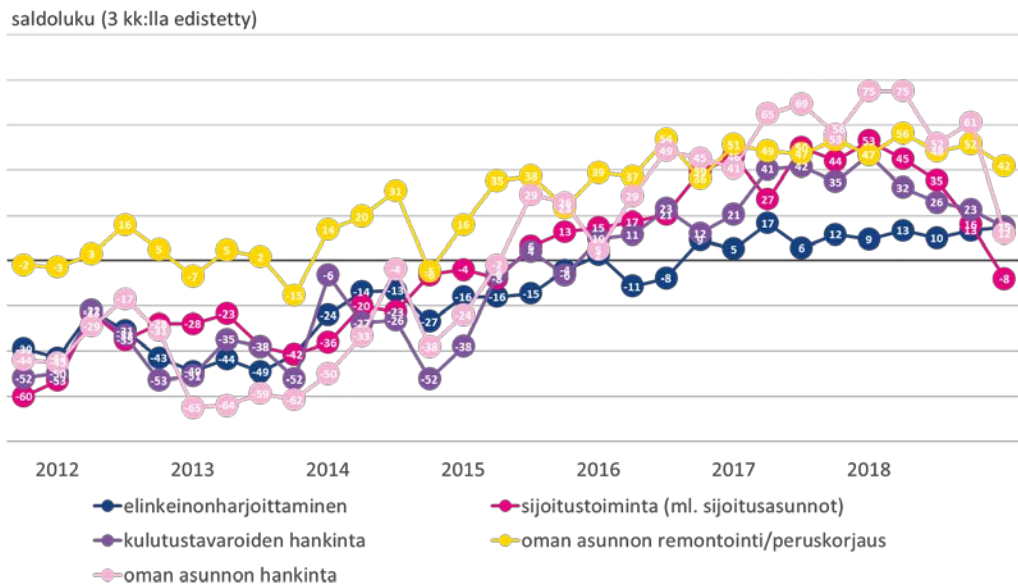
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

¹ Vuosien 1997–2018 keskiarvo

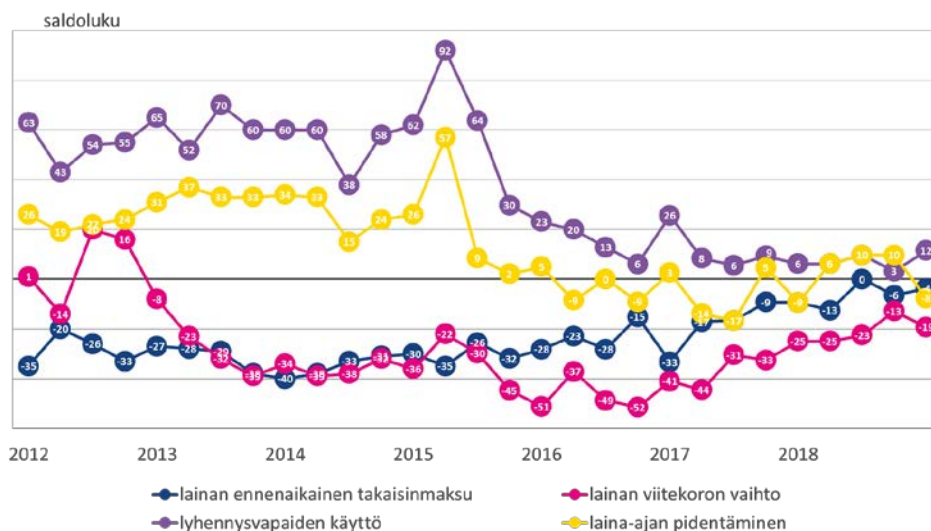
Luottoja odotetaan kysyttävän alkuvuonna 2019 etenkin oman asunnon remontointia ja peruskorjausta varten (kuvio 2.). Kysynnän supistumista ennakoiti vain pieni osa vastaajista. Myös oman asunnon hankintaa varten kysytään lainaa vielä viime vuotta hiukan enemmän, mutta saldoluku tippui melko jyrkästi edellisen kyselyn 61 pisteestä 12 pisteeseen. Sijoitustoiminnan luotonkysynnän saldoluku on kääntynyt negatiiviseksi, eli kysynnän odotetaan supistuvan viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Erialaisten lainanhoidon joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien keskuudessa on melko vähäistä tällä hetkellä (kuvio 3.). Lyhennysvapaita ja laina-ajan pidennystä kysytään hieman viime vuotta enemmän, mutta varsinainen buumi näyttää jääneen taakse. Lainan viitekoron vaihto ei ole ollut kovin suosittua pitkään aikaan.

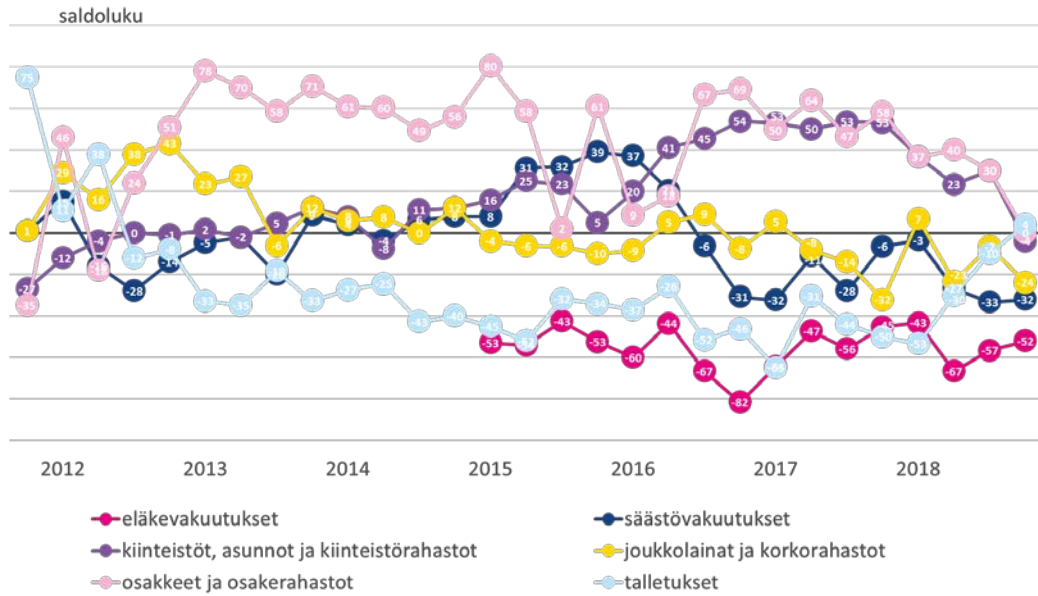
Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Eri sijoitusvaihtoehtoista vain talletusten suosio arvioidaan kasvavan tällä hetkellä kotitalouksien keskuudessa, ja senkin saldoluku on vain 4 pistettä (kuvio 4).

Eläke- ja säästövakuutusten kysyntä on jo pidemmän aikaa ollut hyvin laimeaa, eikä yksikään vastaajista odota sen kasvavan edelleenkään. Osakkeiden ja osakerahastojen saldoluku jäi nolnaan ja kiinteistösijoitusten saldoluku painui lievästi miinukselle. Molempien saldoluku oli vielä edellisessä barometrissa 30 pistettä.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

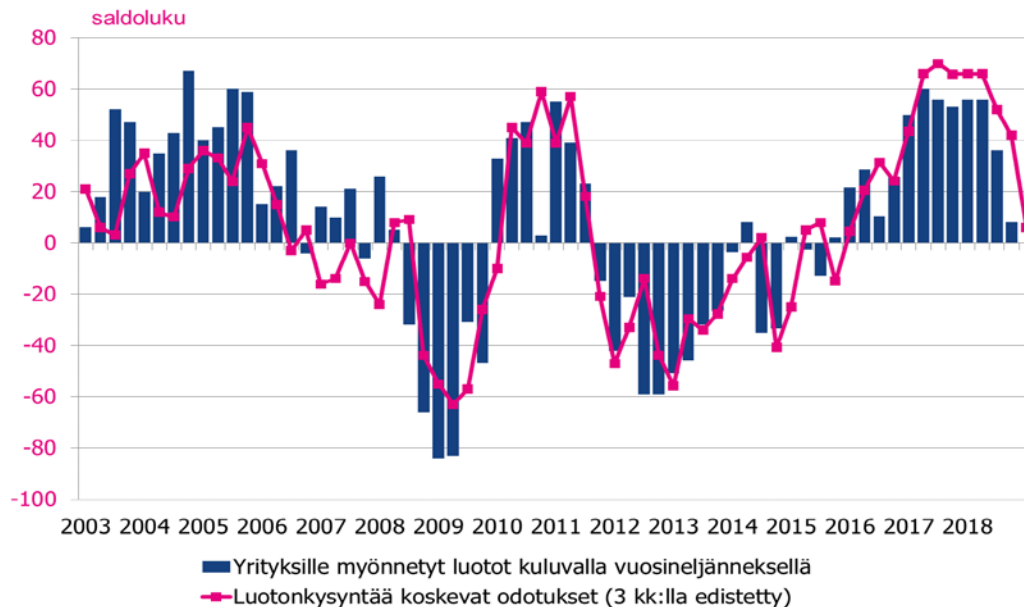

2 Yritykset

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yritysten luotonkysyntä on vielä viime vuotta niukalti vilkkaampaa, mutta kasvun arvioidaan kuitenkin romahtaneen edellisestä kyselystä (kuvio 5.). Nykyistä luotonkysyntää kuvaava saldoluku laski 8 pisteeseen edellisen kyselyn 36 pisteestä. Saldoluku laski siis pitkän ajan keskiarvonsa (15)² alle.

Luotonkysynnän odotetaan jatkuvan ensi vuoden alussa, mutta laimenevan selvästi suhteessa edellisiin kyselyihin. Odotuksia kuvaava saldoluku laski 6 pisteeseen edellisen kyselyn 42 pisteestä. Yhä useampi vastaajista arvioi luotonkysynnän pysyvän ennallaan verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan. Luotonkysynnän kasvuun uskoo kuitenkin vielä 18 prosenttia vastaajista.

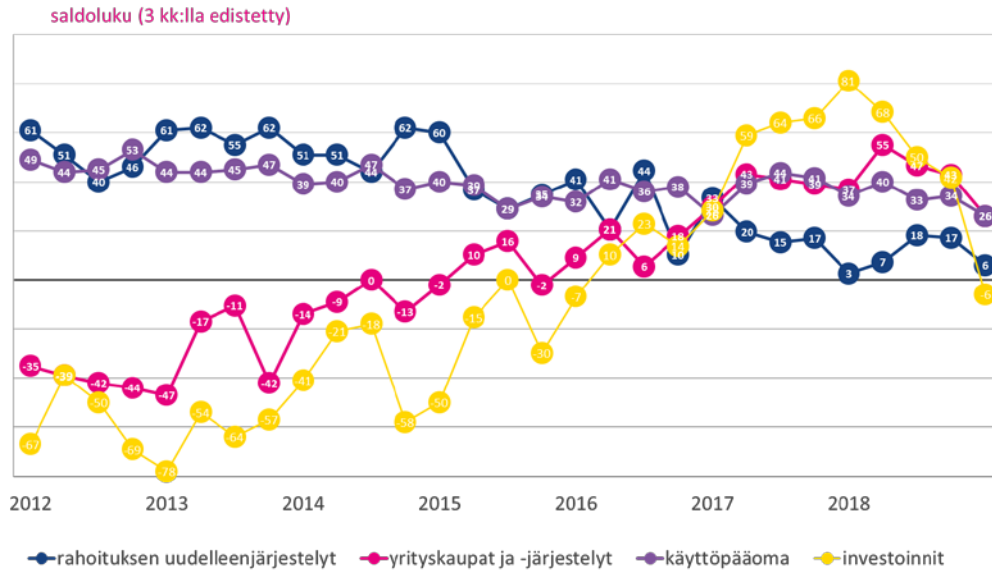
Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä

Lähes kaikkia käyttötarkoituksia varten otettujen lainojen kysynnän odotetaan olevan lievässä kasvussa verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan (kuvio 6.). Kuitenkin investointeja varten otettujen luottojen kysynnän saldoluku on tippunut koko vuoden ajan ja päättyi nyt 6 pistettä miinukselle. Nyt jo 21 prosenttia vastaajista arvioi investointilainakysynnän olevan aiempaa laimeampaa.

² vuosien 1997–2018 keskiarvo

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien mukaan yritysten keskeisimmistä rahoitusmuodoista tällä hetkellä kasvavat kaikki muut rahoitusmuodot paitsi työeläkeyhtiöiden tarjoama rahoitus (kuvio 7.). Voimakkaimmin kasvussa ovat tulorahoitus ja markkinaehtoinen rahoitus.

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

